

Debatre les idees, transformar el món

Manifest de la X^a Edició de la UPEC

Barcelona juliol de 2014 (versió 4, 10 de juny de 2014)

La Universitat Progressista d'Estiu de Catalunya (UPEC) celebra la seva desena edició en un any en que coincideixen vectors ben diversos que van des de l'ascens alarmant electoral de l'extrema dreta a Europa fins a les tensions bèl·liques a diversos indrets del món, entre els quals Ucraïna, passant pel debat sobiranista a Escòcia i Catalunya. Tots aquests fets es produeixen en el llarg i tremendament dur marc d'una crisi econòmica internacional que, en el cas europeu, ha estat tractat amb polítiques conservadores d'austeritat a ultrança que, en nom d'un pretès rigor, estan assolint un fracàs històric, al mateix temps que recomponen el repartiment de poder i riquesa en benefici d'una minoria i imposen privacions i retallades a la immensa majoria.

En efecte, sis anys després de la caiguda de Lehman Brothers, resten pocs dubtes de que l'instrumental adoptat per l'Europa liderada per la senyora Angela Merkel i executada per la Troika, basat en la reducció de la despesa pública –especialment la social- amb la intenció d'abaixar els dèficits públics dels països membres, no sols no aconsegueix el seus objectius declarats, sinó que destrueix les capacitats de revitalitzar els teixits productius dels països on més s'aplica. La crueltat innecessària aplicada sobre els països del sud d'Europa està generant atur, pobresa i reducció de la inversió pública i dels serveis de l'Estat del Benestar. Per contra, es rescaten els bancs amb diners públics i, per tant, s'ajuda als seus propietaris i als creditors dels països del Nord, en un exercici evident de socialització i nacionalització de les pèrdues.

A Catalunya, l'*austericidi* ha generat la destrucció de bona part de la nostra indústria i altres sectors econòmics, un atur per sobre del 20% de la població activa que afecta especialment als més joves i a les persones immigrades, una reducció salarial en nom de l'anomenada *devaluació interna*, un consum intern afeblit que amb prou feines és compensat per l'augment de les exportacions i una pèrdua de potència i qualitat dels serveis públics, instal·lats en una espiral de retallades. Tot plegat, aquesta dinàmica està implicant un increment ràpid de les taxes de pobresa i de la desigualtat social. Entre les víctimes més evidents d'aquest procés trobem les famílies afectades per les execucions hipotecàries, pels desnonaments de llogaters i per l'estafa de les participacions preferents. En tots aquests apartats, les administracions públiques han tornat a ser febles amb els rics i dures amb els pobres tot i la immensa mobilització social que compensa parcialment aquests atemptats a la nostra dignitat com a ciutadans i com a éssers humans.

I mentrestant augmenta el deute públic dels països del Sud, un deute que hauria de ser auditat per tal de redefinir quina part del deute és legítima i com ha de ser absorbida. La no actuació davant del deute no sols manté i augmenta el llast que han de suportar

els països afectats sinó que farà evident en els pròxims anys la impossibilitat que els deutors tenen d'absorbir-lo, generant així nous elements d'incertesa i risc a l'economia europea.

Els dirigents polítics encarregats de gestionar aquest escenari a Europa, a Espanya i a Catalunya són en la seva majoria persones i partits implicats en les causes de la crisi financera, esquitxats per episodis de corrupció i compromesos amb els interessos del gran capital financer, les transnacionals i el *capitalisme concessional*.

No és doncs estrany que molts votants s'hagin refugiat en l'abstenció o es dirigeixin cap a noves alternatives que, lamentablement, no sempre van cap a forces de progrés sinó també cap a l'extrema dreta xenòfoba. I no és tampoc estrany que entre els economistes acadèmics estigui apareixent com a tema prioritari l'anàlisi de la desigualtat, un procés creixent no sols en aquests anys de crisi, sinó des del triomf del neoliberalisme impulsat fa més de trenta anys pel tàndem Reagan-Thatcher. La desigualtat no sols és una conseqüència de la crisi, sinó també i sobretot una de les seves causes.

A Catalunya els moviments socials progressistes estem fent coincidir el debat necessari i urgent sobre el dret a decidir com se surt de la via morta en que ens va deixar la sentència del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut del 2006, amb el dret a decidir sobre les polítiques econòmiques i socials del nostre país: des del *fracking* o els transgènics fins al deute, la legislació hipotecària, la sanitat, l'educació, el dret al propi cos o la reforma laboral. No sols s'està condemnant a molta gent a l'atur, sinó que aquells que encara tenen feina pateixen la precarització de les seves condicions, de manera que prop de mig milió de treballadors catalans en actiu viuen sota el llindar de la pobresa.

Volem construir una democràcia autèntica, participativa i social. Critiquem per tant l'immobilisme cec i nociu del govern espanyol quan nega el dret dels catalans a decidir, amb el vot, el seu futur en una consulta democràtica. I critiquem amb la mateixa força i la mateixa raó un Govern català que impulsa el dret a decidir sobre el nostre futur com a país però ignora la voluntat del seu propi poble en l'esfera social i econòmica, mentre silencia la seva pròpia responsabilitat en l'impuls i la defensa de les mateixes polítiques conservadores que s'apliquen des de Madrid i Brussel·les. Per la UPEC, drets nacionals i drets socials deuen tenir un recorregut conjunt i no acceptarem que la lluita per uns deixi de banda els altres, ni en un sentit ni en l'altre. És doncs més important que mai que des de la UPEC participem activament en el debat de les idees per transformar el món.